

12 juni 2025
T25.03798

Presentatie beeldvorming Perspectiefnota 2026

Agenda

1. Inleiding en context
2. Inhoudelijk kader
3. Financiële elementen
4. Vervolgproces

Deze beeldvormende avond is het moment om technische vragen te stellen.

Inleiding en context

- Nieuwe gezamenlijke route doorlopen i.v.m. ‘ravijnjaar’
- Bespreking 7 mei verwerkt in Perspectiefnota
- Perspectiefnota 2026 geeft inhoudelijk kader begroting
- Nog steeds veel onzekerheid over middelen Rijk; begrotingsadvies van VNG (meer in derde deel presentatie)
- Gedurende de zomer een scherper beeld. Daarom voorbereiden met twee financiële scenario’s:
 - € 5 miljoen
 - € 7 miljoen
- Prioritering en weging van vastgestelde ambities; mogelijk andere invulling amendementen en moties
- Inhoud -> effect op capaciteit -> effect op bedrijfsvoering

Inhoudelijk kader voor Begroting 2026

1. Prioritering gaat uit naar ambities die aansluiten bij het thema Gezondheid, thema Leefbaarheid & Veiligheid en de pijler Gezond Samen Leven. Dat betekent dat we zo min mogelijk maatregelen nemen die raken aan het beleid Vitaal en waardig ouder worden, het Integraal Veiligheidsbeleid en de buitenruimte van onze wijken en een deel van onze ambities op duurzaamheid in de leefomgeving.
2. Fors versoberen van onze dienstverlening en voorzieningen gebeurt op ambities voor Bestaanszekerheid (minimabeleid), Kansrijk opgroeien, Verbonden in de Metropool en Vindingrijk en Ondernemend.
3. We ontzien zoveel mogelijk de sociale basis. In een financieel scenario waarin we te maken hebben met een kleiner tekort, draaien we als eerste maatregelen terug die raken aan een solide sociale basis. Het gaat vooral om minimabeleid en Kansrijk opgroeien.

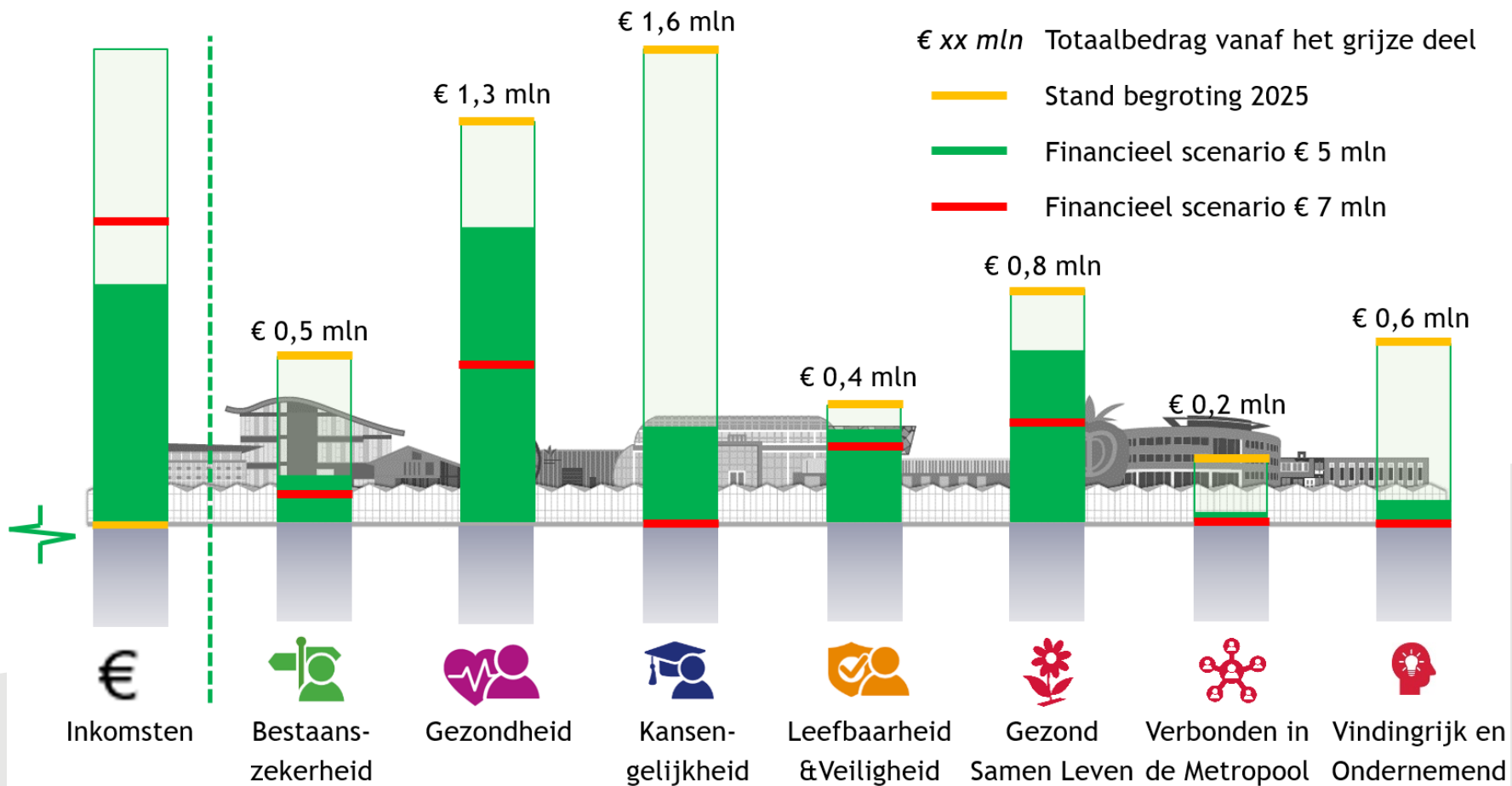

Inhoudelijk kader voor Begroting 2026

4. 'Kleine' maatregelen ten behoeve van sociale cohesie ontzien we in de conceptbegroting. We nemen in de begroting geen 'kleine' bezuinigingsmaatregelen op die raken aan de sociale cohesie in onze gemeente. De maatregelen kunnen bij een tegenvallend financieel beeld uiteraard wel door de raad ingezet worden.
5. Om bovenstaande ambities in stand te houden, zijn extra inkomsten nodig. De mate waarin mogelijk extra middelen nodig zijn, is afhankelijk van de financiële opgave en ambitieniveaus.

Financiële scenario's waarmee de conceptbegroting wordt voorbereid

Financieel scenario	Financiële opgave	Verlagen uitgaven	Verhogen inkomsten
Scenario € 5 mln	€ 5 mln	€ 3 mln	€ 2 mln
Scenario € 7 mln	€ 7 mln	€ 4,2 mln	€ 2,8 mln

Tabel 4: De geïdentificeerde maatregelen in de keuzeruimte die is weergegeven in Figuur 1 (pagina 11) afgezet in percentage tegen de totaalbedragen die opgenomen zijn in Begroting 2025-2028 per programma.

Programma	Onderdeel	Uitgaven in Begroting 2025 (Bedragen x € 1.000)	Geïdentificeerde keuzeruimte (in % van Begroting 2025)
	<i>Bestuur en dienstverlening</i>		
1.1	Gemeenteraad, college en griffier	3.544	
1.2	Samenwerking	338	
1.3	Dienstverlening	3.394	1%
	<i>Openbare orde en veiligheid</i>		
2.1	Veiligheid en APV	8.500	3%
	<i>Sport, cultuur en onderwijs</i>		
3.1	Sport	2.851	9%
3.2	Cultuur	2.360	6%
3.3	Onderwijs	12.184	
	<i>Sociaal domein</i>		
4.1	Samenleving	7.153	
4.2	Jeugd	30.186	5%
4.3	Participatie	17.842	3%
4.4	Wmo	16.113	7%
	<i>Kwaliteit openbare ruimte</i>		
5.1	Beheer openbare ruimte	22.660	3%
5.2	Afval- en afvalwatermanagement	13.686	0,5%
5.3	Vastgoed	4.862	2%
	<i>Lansingerland ontwikkelt</i>		
6.1	Ruimtelijke ordening	11.427	1%
6.2	Infrastructuur en mobiliteit	1.817	10%
6.3	Economische ontwikkeling	1.576	9%
6.4	Duurzaamheid	3.061	11%
7.1	Grondexploitatie	38.400	
10.1	Algemene dekkingsmiddelen en overhead	27.000	

Tabel 5: Indicatie van de mogelijke stijging van het OZB-tarief en de kosten voor een huishouden op basis van de prognose van de gemiddelde WOZ-waarde.

Scenario	Prognose gemiddelde WOZ-waarde	Prognose OZB-tarief	Prognose totale absolute stijging OZB t.o.v. 2025 (bedrag per jaar)	Prognose toename OZB t.o.v. 2025, exclusief WOZ-waardecorrectie (bedrag per jaar)	Prognose procentuele stijging OZB t.o.v. 2025 (in €), exclusief WOZ-waardecorrectie
Scenario € 5 mln - benodigde extra inkomsten € 2 mln	€ 530.000	0,0919%	€ 89	€ 62	16%
OZB verhoging naar landelijk gemiddeld tarief	€ 530.000	0,0953%	€ 107	€ 80	20%
Scenario € 7 mln - benodigde extra inkomsten € 2,8 mln	€ 530.000	0,0977%	€ 120	€ 93	23%

Financieel beeld Perspectiefnota: Context

- Begrotingsadvies VNG i.v.m. veel onzekerheid over middelen Rijk
- Vaststellen uitgangspunten Begroting 2026-2029
- Financieel beeld slechts een tussenstand
- Verwerking autonome ontwikkelingen en actualisaties
- Meicirculaire 2025 niet verwerkt in financiële beeld
- Aanvullende bouwstenen om tekort terug te brengen:
 - Actualiseren begrotingsposten
 - Maatregelen uit scenario's inhoudelijk kader

Uitgangspunten ter vaststelling

1. Structureel sluitende begroting voor 2026
2. Inwoneraantallen uit bevolkingsprognose, aangepast voor nivellering
3. Loon- en prijsontwikkeling (inflatie)
4. Tarievenbeleid m.b.t. belastingen en heffingen
5. Rente
6. Capaciteit volgt beleid, groei en (wettelijke) taak
7. Vasthouden aan huidige format begroting
8. De ratio weerstandsvermogen blijft op of boven de 1,4
9. Post onvoorzien niet meer gerelateerd aan inwoneraantal
10. Overheaddoorbelasting aan Investeringsplan in het Meerjaren Investeringsplan (MIP)
11. Gemeentefondsraming o.b.v. vaste prijzen en prijspeil 2026
12. Verhogen inkomsten
13. OZB-tarief-woningen niet meer corrigeren voor WOZ-waardeontwikkeling

Meerjarenbeeld Perspectiefnota 2026 na bijstelling o.b.v. uitgangspunten

Bedragen x € 1.000

Financieel meerjarenbeeld 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Baseline beginsaldi				
Structureel begrotingssaldo na Slotwijziging	-8.131	-9.674	-7.088	-9.182
Bijstelling algemene uitkering	4.415	6.021	4.937	7.133
Totaal bovenstaande posten (A)	-3.716	-3.653	-2.150	-2.050
Autonome ontwikkelingen (zie hoofdstuk 4 in T25.03306)	-7.941	-8.334	-9.588	-10.522
OZB, leges en heffingen	749	1.090	1.223	1.759
Meicirculaire	PM	PM	PM	PM
Capaciteit	-958	-1.094	-1.191	-2.422
Actualisaties projecten en MJOP	327	-1.457	-2.285	-3.615
Overige ontwikkelingen	4	56	56	56
Totaal bovenstaande posten (B)	-7.819	-9.740	-11.786	-14.745
Totaal (A+B)	-11.535	-13.393	-13.936	-16.794

Onzekerheden

Post gebaseerd op aanname	Huidige aanname	1% staat gelijk aan (circa)*:
Indexatie materiële budgetten	3,16%	€ 160.000
Indexatie Subsidies	3,94%	
Indexatie Wmo en Jeugd Lokaal	1,5%-3,94%	
Indexatie lasten Openbare Ruimte	1,20%	€ 98.000
CAO 2026	3,80%	€ 562.000
Indexatie Gemeenschappelijke Regelingen (GR), regio Rijnmond	5,2%, tenzij lager gehanteerd door GR	
GRJR en Jeugd lokaal	Stijging van € 2,4 mln. excl. extra inkomsten via Alg. Uitkering	
Indexatie OZB-opbrengsten (woningen)	3,16%	€ 109.000; Impact OZB-bijstijging bij gemiddelde woningwaarde in Lansingerland: 1% stijging komt overeen met ca. € 4 per jaar
Indexatie OZB-opbrengsten (niet-woningen)	3,16%	€ 146.000
Derving OZB-inkomsten niet-woningen	3,00%	€ 151.000
Stelpost Financiering	10 jaar vast tegen 3%	Bij 3% rente is € 1 mln. lening gelijk aan € 30.000 aan rentelasten
Meicirculaire	PM	€ 989.000
Stelpost onvoorzien	€ 8.000 (in het verleden € 1 per inwoner)	€ 80
Aantal inwoners	Groei van ca. 685 inwoners in 2025	1000 extra of juist minder inwoners, betekent ca. € 548.000 meer of minder uitkering uit het gemeentefonds

Onzekerheden: mogelijke mee- en tegenvallers

- Sociaal Domein: uitgangspunt is realistisch ramen. De onderdelen Jeugd (GRJR en lokaal) en Participatie wordt nog verder onderzocht.
- Herijking OZB: actualisatie volgt na juni-ramingen SVHW.
- Herijking overige leges en heffingen; actualisatie nog gaande.
- Doorbelasting overhead aan Meerjaren Investeringsplan (MIP): definitieve doorrekening volgt.
- Actualisaties nog gaande voor:
 - Meerjaren Investeringsplan (MIP).
 - Actualisatie Anterieure overeenkomsten (AOK's)
 - Personeelsbegroting
 - Areaaluitbreiding buitenruimte
- Stelpost BTW Compensatiefonds: rekening houdend met een dekking van 100% (€ 1.483.000).
- Effect Meicirculaire 2025

MIP: Meerjaren Investeringsplan

- Overzicht van alle lopende en toekomstige investeringen
- Investerings: uitgaven bedoeld om meerdere jaren te gebruiken: bijv. gebouwen, wegen, voertuigen
- Lasten over afschrijvingstermijn verantwoord via kapitaallasten (afschrijvingslasten + rente)
- Omvang MIP van invloed op financieringsbehoefte (rentelasten), afschrijvingslasten, capaciteitsbehoefte en beheerlasten
- Verantwoording via alle P&C producten

MIP in financieel meerjarenbeeld

- Momenteel loopt de actualisatie
- Bijstelling omvang en fasering lopende kredieten
- Toevoegen nieuwe kredieten
- Integrale afweging - wat kunnen en willen we uitvoeren met de beschikbare tijd en middelen?
- Uitgebreidere toelichting MIP bij beeldvorming Begroting 2026 (oktober 2025)

Voorjaarsnota 2025

- Tegemoetkoming vanuit het Rijk voor Jeugdzorg
- Slechts gedeeltelijke demping ravijn en tekorten Jeugd
- Eerste inschatting: positieve bijstelling
- Richting € 4 mln. positief in 2026 en 2027, ca. € 1,2 mln. vanaf 2028
- Nog niet verwerkt in financiële meerjarenbeeld: demping tekort (tot € 8 mln. in 2026)
- Er zullen ingrijpende keuzes gemaakt moeten worden
- Hier komt het inhoudelijk kader i.c.m. financiële scenario's in beeld

VNG Begrotingsadvies

- Rechtszaak door VNG aangekondigd
 - Opgeschort na tegemoetkoming Rijk
1. 2026 en 2027: probeer de begroting sluitend te maken, maar geef de effecten van de kortingen transparant weer
 2. Middelen terugwerkende kracht: benut het incidentele geld voor compensatie 2023 en 2024 om gaten in 2026 en 2027 te dichten of in te zetten in het stelsel
 3. 2028 en 2029: breng baten en lasten jeugdhulp in balans met stelpost Van Ark waarbij er een realistische raming is gemaakt van de lasten voor jeugdhulp

Vervolgtraject Begroting 2026-2029

Perspectiefnota 2026

- Raadsinformatiebrief Meicirculaire 2025 (doel: voor 18 juni beschikbaar - Gezamenlijke Commissie)
- 18 juni: Behandeling Gezamenlijke Commissie
- 3 juli: Raadsbehandeling

Begroting 2026-2029

- Zomer: Het college in maatschappelijke dialoog over de effecten van de begroting
- Zomer: conceptbegroting bijgesteld op financieel beeld
- 16 oktober: Beeldvorming
- 29 oktober: Behandeling Gezamenlijke Commissie
- 6 november: Raadsbehandeling
- Aanleveren bij Provincie uiterlijk 14 november

Mogelijkheid tot stellen
van technische vragen